

CERTIFIKAT FÖR FLYGLEDARELEVER OCH FLYGLEDARE SAMT BEHÖRIGHETER OCH BEHÖRIGHETSTILLÄGG I ANSLUTNING TILL CERTIFIKATEN

Denna luftfartsbestämmelse har utfärdats med stöd av 45, 117 och 118 § i luftfartslagen (1242/2005), med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/23/EG av den 5 april 2006 om ett gemenskapscertifikat för flygledare, Eurocontrols bestämmelse ESARR 5 "ATM Services' Personnel", Edition 2.0, 11.4.2002, samt bilaga 1 till Chicagokonventionen (FördrS 11/1949).

Innehåll:

1. Allmänt
2. Villkor för beviljande av certifikat
3. Beviljande av certifikat
4. Certifikatsinnehavarens rättigheter och villkor för utövandet av rättigheterna
5. Certifikatets giltighetstid
6. Återutskrivning av flygledarcertifikat
7. Behörigheter
8. Behörighetstillägg
9. Villkor för beviljande av behörigheter och behörighetstillägg
10. Beviljande av behörigheter och behörighetstillägg
11. Giltighetstiden för behörigheter och behörighetstillägg och förlängning av deras giltighetstid
12. Förnyelse av föråldrade behörigheter och behörighetstillägg
13. Undantag
14. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. ALLMÄNT

1.1 Tillämpningsområde

Denna luftfartsbestämmelse tillämpas på flygledarelever och flygledare som fullgör sina uppgifter under ansvar av sådana leverantörer av flygtrafiktjänster som huvudsakligen erbjuder sina tjänster för luftfartygsverksamhet inom den allmänna flygtrafiken.

1.2 Definitioner

I denna luftfartsbestämmelse avses med

1. "allmän flygtrafik" verksamhet som bedrivs med civila eller statliga luftfartyg (såsom gränsbevakningsväsendets, militärens, tullens eller polisens luftfartyg) när verksamheten genomförs i överensstämmelse med Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) regler
2. "behörighet" ett tillstånd som anges på eller är knutet till certifikatet, som utgör en del av det och som fastställer de speciella villkor, rättigheter eller begränsningar som hänför sig till certifikatet; certifikatet ska innefatta behörighet för åtminstone en av följande:
  - a) visuell flygplatskontroll
  - b) instrumentflygplatskontroll
  - c) inflygningskontroll, procedur
  - d) inflygningskontroll, övervakning
  - e) områdeskontroll, procedur

- f) områdeskontroll, övervakning
3. "behörighetstillägg" ett tillstånd som anges på och utgör en del av certifikatet, och som anger de specifika villkor, rättigheter eller begränsningar som hänför sig till behörigheten i fråga
  4. "certifikat" ett intyg, oavsett vilken benämning det har, som har utfärdats i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/23/EG av den 5 april 2006 om ett gemenskapscertifikat för flygledare, och som berättigar den rättmätiga innehavaren att tillhandahålla flygkontrolltjänster i enlighet med de behörigheter och behörighetstillägg som framgår av certifikatet
  5. "enhetskompetensplan" en plan som godkänts av myndigheten och som innefattar en beskrivning av de metoder med vilka enheten upprätthåller kompetensen hos sina certifikatsinnehavare
  6. "examinator" en flygledarcertifikatsinnehavare som Luftfartsförvaltningen har auktoriserat att bedöma kompetensen hos den som ansöker om eller innehar ett certifikat samt att svara för examina, kontroller och arbetsprov som genomförs för beviljande eller förnyelse av certifikat, behörigheter, behörighetstillägg eller auktorisationer eller för förlängning av deras giltighetstid
  7. "flygkontrolltjänst" en tjänst som tillhandahålls i syfte att förebygga kollisioner mellan luftfartyg och mellan luftfartyg och hinder inom manövreringsområdet samt för att påskynda och bibehålla ett välordnat flygtrafikflöde
  8. "ICAO-platsindikator" den kodgrupp bestående av fyra bokstäver som har utformats i enlighet med de bestämmelser som ICAO föreskriver i sin handbok DOC 7910 och som tilldelats platsen för en fast station för luftfarten
  9. "instruktörsbehörighetstillägg" ett tillstånd som anges på och utgör en del av certifikatet, och som anger innehavarens behörighet att fungera som operativ instruktör
  10. "kompetensbedömning" det förfarande där en examinator på basis av examina och praktiska arbetsprov eller ett system för kontinuerlig bedömning bedömer den teoretiska och praktiska kunskap som krävs av den som ansöker om eller innehar ett certifikat, en behörighet, ett behörighetstillägg eller en auktorisation
  11. "leverantörer av flygtrafiktjänster" offentliga eller privata enheter som tillhandahåller flygtrafiktjänster för allmän flygtrafik
  12. "lokal behörighet" ett tillstånd som anges på och utgör en del av certifikatet, och som anger ICAO-platsindikatorn och de sektorer och/eller arbetspositioner där certifikatinnehavaren är behörig att arbeta
  13. "lokal utbildningsplan" en plan som godkänts av myndigheten och som innefattar en detaljerad beskrivning av de metoder med vilka flygledareleven eller flygledarpraktikanten utbildas för den nivå som krävs för att han eller hon ska klara av att tillhandahålla säkra flygtrafikledningstjänster
  14. "sektor" en del av ett kontrollområde och/eller av en flyginformationsregion eller övre flyginformationsregion
  15. "språkbehörighetstillägg" ett tillstånd som anges på och utgör en del av certifikatet, och som anger innehavarens språkkunskaper
  16. "utbildning" helheten av teoretiska kurser, praktiska övningar (inbegripet simuleringsövningar) och utbildning på arbetsplatsen som krävs för att få och upprätthålla kompetensen att tillhandahålla säkra och högkvalitativa flygkontrolltjänster. Däri ingår:
    - a) inledande utbildning, som omfattar grundläggande utbildning och behörighetsutbildning, vilken leder till beviljandet av ett flygledarelevcertifikat
    - b) lokal behörighetsutbildning, inbegripet övergångsutbildning som sker före utbildningen på arbetsplatsen samt utbildning på arbetsplatsen, vilken leder till beviljandet av ett flygledarcertifikat
    - c) fortbildning för att certifikatets behörighetstillägg fortfarande ska vara giltiga

- d) utbildning av operativa instruktörer för utbildning på arbetsplatsen, vilken ska leda till beviljande av instruktörsbehörighetstillägg
  - e) utbildning av examinatorer.
17. "utbildningsleverantör" en organisation som har certifierats av den nationella tillsynsmyndigheten för att tillhandahålla en eller flera typer av utbildning.

2. VILLKOR FÖR BEVILJANDE AV CERTIFIKAT

2.1 Flygledarelevcertifikat

2.1.1 Ålder

Sökanden ska ha fyllt 18 år.

2.1.2 Teoretisk och praktisk kunskap

Sökanden ska ha genomgått åtminstone mellanstadieutbildning eller utbildning som berättigar till högskolestudier, eller motsvarande utbildning som särskilt godkänts av Luftfartsförvaltningen.

Sökanden ska ha genomfört och blivit godkänd i sådan inledande utbildning för certifikatet, behörigheten och vid behov för behörighetstillägget i fråga som ordnats av en utbildningsleverantör som godkänts av Luftfartsförvaltningen. Sökanden ska ha ett intyg över att han eller hon i proven har uppvisat den teoretiska och praktiska kunskapsnivå som krävs av en flygledarelev.

2.1.3 Medicinska krav

Sökanden ska ha ett giltigt medicinskt intyg som krävs av flygledare och som överensstämmer med de bestämmelser som särskilt utfärdats angående det.

2.1.4 Språkkunskaper

Sökanden ska ha ett intyg över att han eller hon har genomfört ett sådant engelskt språkprov som överensstämmer med kraven i luftfartsbestämmelse PEL M2-92 som gäller begränsad radiotelefonistbehörighet och därmed anknutna språkkunskapskrav. Sökanden ska i provet ha uppvisat språkkunskaper som motsvarar minst nivå 4 i ICAO:s skala för bedömning av språkkunskaper.

2.2 Flygledarcertifikat

2.2.1 Ålder

Sökanden ska ha fyllt 21 år.

2.2.2 Teoretisk och praktisk kunskap

Sökanden ska ha ett flygledarelevcertifikat. Sökanden ska förete ett intyg över minst tre månader lång godkänd praktik som är förenlig med en lokal utbildningsplan som godkänts av Luftfartsförvaltningen, samt ett intyg över godkänd kompetensbedömning.

2.2.3 Medicinska krav

Sökanden ska ha ett giltigt medicinskt intyg som överensstämmer med de bestämmelser som särskilt utfärdats angående det.

2.2.4 Språkkunskaper

Sökanden ska ha sådana språkbehörighetstillägg som anges i punkt 4.2.2.

3. BEVILJANDE AV CERTIFIKAT

3.1 Beviljande av flygledarelevcertifikat

För beviljande av flygledarelevcertifikat ska sökanden tillstålla Luftfartsförvaltningen en ansökan som undertecknats av sökanden och utbildningsleverantören samt en utredning över att sökanden uppfyller de villkor som fastställts för beviljandet av certifikatet i punkt 2.1.

3.2 Beviljande av flygledarcertifikat

För beviljande av flygledarcertifikat ska sökanden tillställa Luftfartsförvaltningen en ansökan som undertecknats av sökanden samt en utredning över att sökanden uppfyller de villkor som fastställts för beviljandet av certifikatet i punkt 2.2.

4. CERTIFIKAT SINNEHAVARENS RÄTTIGHETER OCH VILLKOR FÖR UTÖVANDET AV RÄTTIGHETERNA

4.1 Flygledarelever

4.1.1 En innehavare av ett flygledarelevcertifikat är berättigad att delta i lokal behörighetsutbildning och under överinseende av en operativ instruktör tillhandahålla flygkontrolltjänster i den behörighetsklass som antecknats i certifikatet.

4.1.2 För att få utöva de rättigheter som hör samman med certifikatet ska flygledareleven ha giltiga anteckningar om språkkunskaper i engelska och i de övriga språk som används för tillhandahållande av flygtrafiktjänster vid den berörda enheten. Språkkunskaperna ska motsvara minst nivå 4 i ICAO:s skala för bedömning av språkkunskaper.

4.1.3 Flygledareleven ska se till att han eller hon

- a) har ett giltigt flygledarelevcertifikat som innefattar åtminstone en behörighet och vid behov ett sådant behörighetstillägg som krävs enligt punkt 8.2
- b) har ett sådant medicinskt intyg som krävs av flygledare och som överensstämmer med de bestämmelser som särskilt utfärdats angående det och iakttar de föreskrifter som särskilt utfärdats angående den medicinska lämpligheten
- c) följer den lokala utbildningsplanen i fråga om de förpliktelser som fastställts för honom eller henne och är behörig att delta i utbildning på arbetsplatsen.

4.2 Flygledare

4.2.1 En innehavare av ett flygledarcertifikat är berättigad att

- a) tillhandahålla flygkontrolltjänster i enlighet med de behörigheter och behörighetstillägg som framgår av hans eller hennes certifikat
- b) under överinseende av en operativ instruktör tillhandahålla sådana flygkontrolltjänster för vilka certifikatsinnehavaren har genomgått behörighetsutbildning och vid behov sådan godkänd utbildning för ett behörighetstillägg som krävs enligt punkt 8.2.

4.2.2 För att få utöva de rättigheter som hör samman med certifikatet ska flygledaren ha giltiga anteckningar om språkkunskaper i engelska och i de övriga språk som används för tillhandahållande av flygtrafiktjänster vid den berörda enheten. Språkkunskaperna ska motsvara minst nivå 4 i ICAO:s skala för bedömning av språkkunskaper.

4.2.3 En innehavare av ett flygledarcertifikat ska se till att han eller hon

- a) har giltiga behörigheter och behörighetstillägg för de flygkontrolltjänster han eller hon tillhandahåller
- b) inte utövar de rättigheter som hör samman med certifikatet om certifikatets återutskrivningsperiod har löpt ut
- c) har ett giltigt medicinskt intyg som överensstämmer med de bestämmelser som särskilt utfärdats angående det och följer de föreskrifter som särskilt utfärdats angående den medicinska lämpligheten
- d) följer flygkontrollenhetens kompetensplan och är kompetent att tillhandahålla de flygkontrolltjänster som har antecknats i hans eller hennes flygledarcertifikat.

5. CERTIFIKATETS GILTIGHETSTID

5.1 Ett flygledarelevcertifikat är giltigt tills dess innehavare beviljas ett flygledarcertifikat, dock högst 24 månader.

5.2 Ett flygledarcertifikat utfärdas för fem år, varefter certifikatsinnehavaren ska anhänga om återutskrivning av certifikatet.

6. ÅTERUTSKRIVNING AV FLYGLEDARCERTIFIKAT

Då återutskrivningsperioden för ett flygledarcertifikat löper ut eller certifikatets rader för fortsatta anteckningar inte rymmer fler anteckningar, ska certifikatsinnehavaren hos Luftfartsförvaltningen anhänga om återutskrivning av certifikatet. Återutskrivning av ett certifikat förutsätter, utöver vad som krävs i luftfartsbestämmelse PEL M1-4 som innefattar allmänna bestämmelser om luftfarts-certifikat, att certifikatsinnehavaren har ett giltigt medicinskt intyg, giltiga erforderliga språkbehörighetstillägg och minst en giltig behörighet jämte sådana behörighetstillägg som hör samman med behörigheten.

7. BEHÖRIGHETER

Ett flygledarcertifikat ska innefatta en eller flera av följande behörigheter som anger vilka tjänster certifikatsinnehavaren får tillhandahålla:

- a) behörighet för visuell flygplatskontroll ADV (Aerodrome Control Visual), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för flygplatstrafik på en flygplats som inte har några offentliggjorda förfaranden för inflygning och start med instrument
- b) behörighet för instrumentflygplatskontroll ADI (Aerodrome Control Instrument), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för flygplatstrafik på en flygplats som har offentliggjorda förfaranden för inflygning och start med instrument; denna behörighet ska åtföljas av minst ett av de behörighetstillägg som anges i punkt 8.2.1
- c) behörighet för inflygningskontroll, procedur APP (Approach Control Procedural), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för ankommande, avgående eller överflygande luftfartyg utan användning av övervakningsutrustning
- d) behörighet för inflygningskontroll, övervakning APS (Approach Control Surveillance), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för ankommande, avgående eller överflygande luftfartyg med stöd av övervakningsutrustning; denna behörighet ska åtföljas av minst ett av de behörighetstillägg som anges i punkt 8.2.2
- e) behörighet för områdeskontroll, procedur ACP (Area Control Procedural), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för luftfartyg utan användning av övervakningsutrustning
- f) behörighet för områdeskontroll, övervakning ACS (Area Control Surveillance), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för luftfartyg med stöd av övervakningsutrustning; denna behörighet ska åtföljas av minst ett av de behörighetstillägg som anges i punkt 8.2.3.

8. BEHÖRIGHETSTILLÄGG

8.1 Lokala behörigheter

En lokal behörighet anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för en särskild sektor, en särskild grupp av sektorer eller särskilda arbetspositioner som flygtrafikledningsenheten svarar för.

8.2 Behörighetstillägg

Behörighetstilläggen anger de typer av tjänster som behörighetens innehavare får tillhandahålla, samt de eventuella typer av övervakningsutrustning som används i samband med tjänsterna.

8.2.1 Behörigheten för instrumentflygplatskontroll (ADI) ska åtföljas av minst ett av följande behörighetstillägg:

- a) behörighetstillägg för markrörelsekontroll GMC (Ground Movement Control), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla markrörelsekontroll
- b) behörighetstillägg för luftkontroll AIR (Air Control), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla luftkontroll
- c) behörighetstillägg för kontrolltorn TWR (Tower Control), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla sådana flygplatskontrolltjänster som tillhandahålls från en arbetsposition
- d) behörighetstillägg för markrörelseövervakning GMS (Ground Movement Surveillance), som beviljas tillsammans med ett GMC- eller TWR-behörighetstillägg och som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla markrörelsekontroll med stöd av system för övervakning av markrörelser på flygplats
- e) behörighetstillägg för flygplatsradarkontroll RAD (Aerodrome Radar Control), som beviljas tillsammans med ett AIR- eller TWR-behörighetstillägg och som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygplatskontroll med stöd av övervakningsradarutrustning.

8.2.2 Behörigheten för inflygningskontroll, övervakning, (APS) ska åtföljas av minst ett av följande behörighetstillägg:

- a) behörighetstillägg för radar RAD (Radar), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla inflygningskontrolltjänst med stöd av primär och/eller sekundär radarutrustning
- b) behörighetstillägg för precisionsinflygningsradar PAR (Precision Approach Radar), som beviljas tillsammans med ett RAD-behörighetstillägg och som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla markkontrollerade precisionsinflygningar med stöd av radarutrustning för precisionsinflygning för luftfartyg vid slutinflygningar till landningsbanan
- c) behörighetstillägg för övervakningsradarinflygning SRA (Surveillance Radar Approach), som beviljas tillsammans med ett RAD-behörighetstillägg och som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla sådana markkontrollerade inflygningar som inte är precisionsinflygningar, med stöd av övervakningsutrustning för luftfartyg vid slutinflygningar till landningsbanan
- d) behörighetstillägg för automatisk beroende positionsövervakning ADS (Automatic Dependent Surveillance), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla inflygningskontrolltjänst med stöd av automatisk beroende positionsövervakning
- e) behörighetstillägg för terminalkontroll TCL (Terminal Control), som beviljas tillsammans med ett RAD- eller ADS-behörighetstillägg och som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster med stöd av all slags övervakningsutrustning för luftfartyg som används i ett visst terminalområde och/eller angränsande sektorer.

8.2.3 Behörigheten för områdeskontroll, övervakning (ACS) ska åtföljas av minst ett av följande behörighetstillägg:

- a) behörighetstillägg för radar RAD (Radar), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla områdeskontrolltjänster med stöd av övervakningsradarutrustning
- b) behörighetstillägg för automatisk beroende positionsövervakning ADS (Automatic Dependent Surveillance), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla områdeskontrolltjänster med stöd av automatisk beroende positionsövervakning
- c) behörighetstillägg för terminalkontroll (TCL), som beviljas tillsammans med ett RAD- eller ADS-behörighetstillägg och som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster med stöd av all slags övervakningsutrustning för luftfartyg som används i ett visst terminalområde och/eller angränsande sektorer

- d) behörighetstillägg för oceankontrollområde OCN (Oceanic Control), som anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla flygkontrolltjänster för luftfartyg som trafikerar ett oceankontrollområde.

8.3 Instruktörsbehörighetstillägg

Ett instruktörsbehörighetstillägg anger att certifikatsinnehavaren är behörig att tillhandahålla utbildning och utöva tillsyn inom områden som omfattas av en giltig behörighet, vid en arbetsposition där han eller hon uppfyller de krav på erfarenhet som ställs för att ett instruktörsbehörighetstillägg ska beviljas.

8.4 Språkbehörighetstillägg

Ett språkbehörighetstillägg anger certifikatsinnehavarens språkkunskaper.

9. VILLKOR FÖR BEVILJANDE AV BEHÖRIGHETER OCH BEHÖRIGHETSTILLÄGG

9.1 Nya behörigheter och/eller behörighetstillägg

9.1.1 En ny behörighet och/eller ett nytt behörighetstillägg beviljas en sökande som

- a) har ett flygledarelevcertifikat som innefattar den aktuella behörigheten och/eller det aktuella behörighetstillägget, eller
- b) har ett flygledarcertifikat och ett intyg över sådan genomförd och godkänd behörighetsutbildning som avses i direktivet 2006/23/EG eller över sådan behörighetsutbildning som innefattar utbildning för det aktuella behörighetstillägget, och som
- c) har genomfört och blivit godkänd i den utbildning som anges i den lokala utbildningsplanen; den lokala utbildningen ska ha inletts senast sex månader efter att behörighetsutbildningen och/eller utbildningen för behörighetstillägget har genomförts
- d) har blivit godkänd i den kompetensbedömning som utförts med avseende på den aktuella behörigheten och/eller det aktuella behörighetstillägget.

9.1.2 En behörighet beviljas endast om den åtföljs av åtminstone en lokal behörighet och vid behov ett sådant behörighetstillägg som krävs enligt punkt 8.2.

9.1.3 Den som ansöker om ett behörighetstillägg för markrörelseövervakning (GMS) eller flygplatsradarkontroll (RAD) ska ha genomgått den utbildning som anges i den lokala utbildningsplanen samt särskild radarutbildning som godkänts av Luftfartsförvaltningen eller utbildning angående systemen för övervakning av markrörelser på flygplatsen eller utbildning för behörighet för inflygningskontroll, övervakning (APS) eller behörighet för områdeskontroll, övervakning (ACS), ifall den genomförda utbildningen för behörighet för instrumentflygplatskontroll (ADI) inte innefattade GMS och/eller RAD-utbildning.

9.2 Nya lokala behörigheter

En ny lokal behörighet beviljas en sökande som

- a) har fullföljt en godkänd lokal utbildningsplan
- b) har blivit godkänd vid den kompetensbedömning som hänför sig till den aktuella lokala behörigheten
- c) inte har fyllt 60 år; giltighetstiden för behörighetstillägget sträcker sig som längst fram till det datum då sökanden fyller 60 år.

9.3 Nya instruktörsbehörighetstillägg (OJT)

Ett nytt instruktörsbehörighetstillägg beviljas en flygledarcertifikatsinnehavare som

- a) har minst två års erfarenhet av den behörighet för vilken utbildning ges och under den närmast föregående tiden har minst ett års erfarenhet av att i huvudsak arbeta vid den sektor eller den arbetsposition där utbildningen ges

- b) under de senaste 12 månaderna har framgångsrikt genomgått en godkänd kurs för att bli operativ instruktör, under vilken de erforderliga kunskaperna och pedagogiska färdigheterna har bedömts genom lämpliga examina.

10. BEVILJANDE AV BEHÖRIGHETER OCH BEHÖRIGHETSTILLÄGG

10.1 För beviljande av behörigheter och behörighetstillägg ska sökanden tillstå Luftfartsförvaltningen ett intyg över sådan utbildning och erfarenhet som avses i punkterna 9.1–9.3 samt över att han eller hon klarat av erforderliga examina och kontroller.

10.2 En examinator som Luftfartsförvaltningen särskilt har auktoriserat för uppgiften får bevilja en flygledarcertifikatsinnehavare en temporär lokal behörighet, under förutsättning att den berörda utbildningsleverantören har inhämtat Luftfartsförvaltningens godkännande för de metoder genom vilka Luftfartsförvaltningen kan förvissa sig om att villkoren för beviljande av den lokala behörigheten är uppfyllda. En temporär lokal behörighet är giltig i högst två månader.

11. GILTIGHETSTIDEN FÖR BEHÖRIGHETER OCH BEHÖRIGHETSTILLÄGG SAMT FÖRLÄNGNING AV DERAS GILTIGHETSTID

11.1 Behörigheterna och behörighetstilläggen är giltiga under förutsättning att den lokal behörighet som hör samman med dem är giltig.

11.2 Giltighetstiden för den lokal behörighet som hör samman med behörigheterna och behörighetstilläggen kan förlängas av en examinator som Luftfartsförvaltningen särskilt har auktoriserat för uppgiften.

11.3 Giltighetstiden för ett instruktörsbehörighetstillägg kan på ansökan förlängas av Luftfartsförvaltningen.

11.4 Den lokal behörighet som hör samman med behörigheterna och behörighetstillägg är giltig i 12 månader. Giltighetstiden för den lokala behörigheten kan förlängas med 12 månader, om leverantören av flygtrafiktjänster visar att

- a) certifikatsinnehavaren under de senaste 12 månaderna har utövat de rättigheter som certifikatet ger åtminstone under det antal timmar som anges i enhetskompetensplanens krav på upprätthållande av ständig kompetens
- b) certifikatsinnehavaren har deltagit i fortbildning i enlighet med enhetskompetensplanens krav, för bedömning av innehavarens kompetens ska fortbildningen omfatta godkänd repetitionsutbildning som utförs i en simulator minst en gång under 36 månader
- c) certifikatsinnehavaren har blivit godkänd vid en erforderlig kompetensbedömning
- d) certifikatsinnehavaren har ett giltigt medicinskt intyg.

11.5 Giltighetstiden för en lokal behörighet kan som längst förlängas fram till det datum då certifikatsinnehavaren fyller 60 år.

11.6 En kompetensbedömning ska utföras under de tre månader som föregår utgången av den lokala behörighetens giltighetstid. Då räknas giltighetstiden från den dag då den förra lokala behörighetens giltighetstid löpte ut. Om kompetensbedömningen utförs tidigare än tre månader före giltighetstiden för den lokala behörigheten löper ut, räknas följande 12 månaders giltighetstid från den dag då kompetensbedömningen genomfördes.

11.7 Det praktiska arbetsprov som hör till kompetensbedömningen och som ska utföras vid enheten i samband med förlängning av den lokala behörighetens giltighetstid kan ersättas med ett praktiskt arbetsprov som utförs i en simulator, dock så att minst ett av de praktiska arbetsprov som utförs under varje 36 månaders period ska genomföras i verkliga förhållanden.

11.8 Om ett praktiskt arbetsprov som utförs i en simulator ersätter ett praktiskt arbetsprov vid enheten, kräver förfarandet särskilt godkännande av Luftfartsförvaltningen. För godkännandet ska en utredning läggas fram angående simulatören och

likheterna mellan den berörda enheten och de simulerade förhållandena samt angående provets innebörd.

11.9 Ett instruktörsbehörighetstillägg är giltigt i 36 månader. Giltighetstiden för instruktörsbehörighetstillägget kan förlängas med 36 månader, om leverantören av flygtrafiktjänster visar att sökanden uppfyller två av följande tre villkor:

- a) sökanden har under de senaste 36 månaderna varit verksam som operativ instruktör eller simulatorinstruktör minst 90 operativa timmar, eller
- b) sökanden har under de senaste 12 månaderna utfört ett praktiskt arbetsprov för operativa instruktörer, eller
- c) sökanden har under de senaste 36 månaderna genomgått repetitionsutbildning för operativa instruktörer.

Den repetitionsutbildning som avses i punkt c) ska genomgå minst en gång under en 72 månaders period.

12. FÖRNYELSE AV FÖRÅLDRADE BEHÖRIGHETER OCH BEHÖRIGHETSTILLÄGG

12.1 För förnyelse av föråldrade behörigheter och behörighetstillägg ska sökanden tillstå Luftfartsförvaltningen en ansökan och ett intyg över den utbildning och den kompetensbedömning eller det praktiska arbetsprov som krävs enligt punkterna 12.2–12.4.

12.2 För förnyelse av en lokal behörighet ska sökanden genomgå och bli godkänd i sådan utbildning som är förenlig med den lokala utbildningsplanen och bli godkänd vid en erforderlig kompetensbedömning.

12.3 En innehavare av en behörighet eller ett behörighetstillägg som inte under de fyra senaste åren har tillhandahållit sådana flygkontrolltjänster som hör samman med behörigheten eller behörighetstillägget i fråga, får påbörja lokal behörighetsutbildning för den behörigheten eller det behörighetstillägget först efter en adekvat bedömning av huruvida han eller hon fortfarande uppfyller villkoren för behörigheten eller behörighetstillägget och efter att han eller hon uppfyllt de eventuella krav på utbildning som följer av bedömningen.

12.4 För förnyelse av ett föråldrat instruktörsbehörighetstillägg ska sökanden genomgå repetitionsutbildning för operativa instruktörer och utföra ett praktiskt arbetsprov för operativa instruktörer.

13. UNDANTAG

Luftfartsförvaltningen kan, om inte något annat följer av luftfartslagstiftningen, av särskilda skäl på ansökan bevilja undantag från punkterna 9.1.1 c), 9.3 a), 11.4 b) och 11.5, på det sätt som anges nedan.

13.1 Undantag kan beviljas från punkt 9.1.1 c), där det krävs att den lokala utbildningen ska ha inletts senast sex månader efter att behörighetsutbildningen och/eller utbildningen för behörighetstillägget genomförts, om sökanden av en välgrundad orsak inte har kunnat inleda utbildningen inom den föreskrivna tiden. I detta fall utarbetas för sökandens del en individuell utbildningsplan för lokal behörighetsutbildning, som ska vara godkänd av Luftfartsförvaltningen. Den som genomgår utbildningen ska ha ett giltigt flygledarelevcertifikat eller flygledarcertifikat. Om flygledarelevcertifikatet har blivit föråldrat, ska eleven anhålla om ett nytt certifikat.

13.2 Istället för den sammanlagda erfarenhet på två år som enligt punkt 9.3 a) krävs för att ett instruktörsbehörighetstillägg ska beviljas kan ett års erfarenhet godkännas, om det är nödvändigt för att den operativa verksamheten ska kunna fortgå, eller av någon annan liknande välgrundad orsak. I detta fall ska leverantören av flygtrafiktjänster kunna visa att tjänsternas säkerhetsnivå inte sjunker.

13.3 Undantag kan beviljas från punkt 11.4 b) där det krävs att repetitionsutbildning i en simulator ska utföras minst en gång under 36 månader om certifikatsinnehavaren inte under de senaste 12 månaderna har utövat de rättigheter som certifikatet ger. Den repetitionsutbildning som ska genomföras för bedömning av kompe-

tensen ska dock utföras i en simulator senast 12 månader efter att den föråldrade lokala behörigheten har förnyats.

13.4 I avvikelse från den åldersgräns som anges i punkt 11.5 kan Luftfartsförvaltningen av en välgrundad orsak tillåta att giltighetstiden för en lokal behörighet förlängs längre än till det datum då certifikatsinnehavaren fyller 60 år. Förfarandet kräver en särskild ansökan som ska kompletteras med en utredning där leverantören av flygtrafiktjänster klargör att tjänsternas säkerhetsnivå inte sjunker. Då tillståndet beviljas beaktas komplexiteten i fråga om den berörda enhetens system för flygtrafiktjänster, luftrummet struktur och trafikmängden.

Tillståndet gäller högst tills certifikatsinnehavaren fyller 63 år. I avvikelse från punkt 11.4 förlängs den lokala behörighetens giltighetstid i detta fall med sex månader i sänder och Luftfartsförvaltningen kan fastställa särskilda villkor för förlängning av giltighetstiden.

14. IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

14.1 Denna luftfartsbestämmelse träder i kraft 17.5.2008. I och med denna bestämmelse upphävs luftfartsbestämmelserna PEL M3-10 som gäller certifikat, behörigheter och behörighetstillägg för flygledare och PEL M3-12 som gäller certifikat för flygledarelever. De nämnda bestämmelserna har utfärdats 1.8.2003.

14.2 De certifikat, behörigheter och behörighetstillägg som har beviljats flygledarelever och flygledare i enlighet med luftfartsbestämmelserna PEL M3-10, som gäller certifikat, behörigheter och behörighetstillägg för flygledare, och PEL M3-12, som gäller certifikat för flygledarelever, vilka har utfärdats 1.8.2003, uppfyller under sin giltighetstid de krav som anges i denna luftfartsbestämmelse.

14.3 De språkkunskapskrav som anges i punkterna 4.1.2 och 4.2.2 träder i kraft i enlighet med luftfartsbestämmelse PEL M2-92, som gäller begränsad radiotelefonistbehörighet och därmed anknutna språkkunskapskrav.

14.4 Den 36 månaders tid som anges i punkt 11.4 b) börjar löpa från och med den första kompetensbedömning som utförs efter att denna luftfartsbestämmelse har trätt i kraft eller från den dag då giltighetstiden för en lokal behörighet som beviljats därförinnan löper ut, beroende på vilket av dessa datum som infaller senare.

14.5 Beträffande det krav på repetitionsutbildning som anges i punkt 11.9 tillämpas istället för den femårsperiod som anges i luftfartsbestämmelsen PEL M3-10, vilken utfärdats 1.8.2003, en 72 månaders period som börjar från och med beviljandet av det första instruktörsbehörighetstillägget (certifikatsanteckning för operativ instruktör) eller från och med en genomförd repetitionsutbildning.